

O Fundatorze

George Soros urodził się w 1930 roku w Budapeszcie, w wieku lat siedemnastu wyemigrował do Anglii, gdzie ukończył London School of Economics. Po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych w 1956 roku zajął się inwestowaniem na rynku kapitałowym, odnosząc wielki sukces finansowy. Obecnie jest prezesem Soros Fund Management LCC, firmy zarządzającej prywatnymi inwestycjami, pełniącej rolę głównego doradcy Quantum Group of Funds, do której należy, uważany przez lata za najskuteczniejszy fundusz inwestycyjny na świecie, Quantum Fund N.V.

Studiując w London School of Economics George'a Sorosa poznał twórczość Karla Poppera, która wywarła duży wpływ na jego poglądy oraz późniejszą działalność filantropijną. Swoją pierwszą fundację - Open Society Fund - założył w 1979 roku w Nowym Jorku, następnie: w 1984 roku na Węgrzech i w 1987 roku w ówczesnym Związku Radzieckim. W 1988 roku w Polsce powstała Fundacja im. Stefana Batorego. Obecnie założone przez Sorosa fundacje istnieją w 31 krajach Europy Środkowej i Wschodniej, w Azji Centralnej, w Republice Południowej Afryki, na Haiti, w Gwatemali i w Stanach Zjednoczonych. Fundacje, poprzez wspieranie różnorodnych inicjatyw edukacyjnych i kulturalnych, a także przedsięwzięć związanych z restrukturyzacją gospodarki, pomagają w budowie instytucji społeczeństwa otwartego.

George Soros jest autorem licznych artykułów traktujących o politycznych i gospodarczych zmianach w Europie Wschodniej i w krajach byłego Związku Radzieckiego. Jest też autorem kilku książek: *Alchemy of Finance*, 1987 (polskie wydanie: *Alchemia finansów*, SIW Znak, Kraków 1996), *Opening of Soviet System*, 1990, *Underwriting Democracy*, 1991, *Soros on Soros: Staying Ahead*, 1995 (polskie wydanie: *Soros o sobie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998), *The Crisis of Global Capitalism*, 1998 (polskie wydanie: *Kryzys światowego kapitalizmu*, Wydawnictwo Muza, Warszawa 1999) oraz *Open Society. Reforming Global Capitalism*, 2000.

George Soros został uhonorowany tytułem doktora honoris causa przez New School of Social Reserach (Nowy Jork) i Oxford University w 1980 roku, a w 1991 roku przez Budapesztański Uniwersytet Ekonomiczny i Yale University. Uniwersytet w Bolonii nadał mu w 1995 roku najwyższe odznaczenie, Laurea Honoris Causa, w uznaniu jego zasług w szerzeniu idei społeczeństwa otwartego, zaś *Gazeta Wyborcza* przyznała mu tytuł Człowieka Roku 2000 za działania na rzecz społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej i Wschodniej.

O Fundacji

Celem Fundacji im. Stefana Batorego jest **wspieranie rozwoju demokratycznego, otwartego społeczeństwa**. Do priorytetowych zadań Fundacji należy:

▪ **umacnianie postaw i inicjatyw obywatelskich**

Pragniemy współtworzyć w Polsce społeczeństwo obywatelskie. Takie, w którym ludzie nie oczekują, że wszelkie ich sprawy załatwi państwo, ale sami organizują się wokół swoich potrzeb, przekonań, pragnień. Wspieramy zatem ruch organizacji pozarządowych – tych, które przyczyniają się do rozwiązywania konkretnych problemów swych społeczności lokalnych; tych, które pracują na rzecz wyrównywania szans i zmagają się z problemami upośledzenia społecznego; tych, które przeciwdziałają dyskryminacji kobiet, nietolerancji wobec mniejszości; tych, które zajmują się szerzeniem zasad państwa prawa i upowszechnianiem kultury prawnej.

▪ **rozwijanie współpracy między narodami**

Państwa mają jasno określone granice, natomiast narody i społeczeństwa powinny się przenikać i wzajemnie wzbogacać. Inicjujemy i wspieramy działania, które sprzyjają integracji europejskiej, a także zbliżeniu do naszych sąsiadów z Europy Środkowo-Wschodniej. Równie ważne są dla nas otwartość na kulturę i obyczaje mniejszości narodowych zamieszkujących Polskę oraz zrozumienie potrzeby rozwoju ich własnej tożsamości.

▪ **wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży**

Spółeczeństwo otwarte to społeczeństwo wykształcone. Dlatego za jedną z najważniejszych spraw uważamy powszechny dostęp do edukacji, zapewniający młodzieży równe życiowe szanse. Wspieramy organizacje, inicjatywy, programy poprawy jakości nauczania i zwiększenia dostępności wiedzy. Pomagamy szkołom i środowiskom lokalnym, zwłaszcza z mniejszych miejscowości, które uczą młodzież aktywności, uczestnictwa w życiu publicznym i postaw prospołecznych.

▪ **wspieranie działalności kulturalnej**

Demokracja jest szansą dla prowincji, która przestaje być miejscem dalekim i gorszym. Wspieramy więc aktywność lokalną nie tylko społeczną, ale także kulturalną, bo tworzy ona więzi między ludźmi, przybliża nowe wartości, uczy otwartości wobec różnic środowiskowych, narodowościowych, religijnych.

W swojej działalności Fundacja:

- jest niezależna od instytucji państwowych i politycznych;
- nie wyręcza państwa i samorządów w wykonywaniu ich podstawowych obowiązków;
- odpowiada na istniejące potrzeby oraz inicjuje przedsięwzięcia, które wciąż są jeszcze słabo obecne w naszym życiu społecznym;
- przestrzega przejrzystości zasad i procedur w procesie przyznawania dotacji.

Fundacja im. Stefana Batorego została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy Warszawa-Praha dnia 7 maja 1988 roku (nr rejestru F.R.I.56); jest niezależną, niedochodową organizacją pozarządową. Założycielem Fundacji jest George Soros, amerykański finansista i filantrop, który zainicjował powstanie całej sieci fundacji działających obecnie w ponad 30 krajach: Europie Środkowej i Wschodniej, Azji Centralnej, Republice Południowej Afryki, Gwatemali, na Haiti oraz w Stanach Zjednoczonych. Środki finansowe na działalność Fundacji pochodzą z Open Society Institute, założonego i sponsorowanego przez George'a Sorosa, a także z innych, zagranicznych i polskich, źródeł.

Swoje zadania Fundacja realizuje w ramach kilkunastu programów. Większość z nich zajmuje się rozpatrywaniem wniosków i przyznawaniem dotacji oraz monitorowaniem sposobu i efektów wykorzystania przekazanych środków finansowych. Dotacje przyznawane są na realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć. Organizacje pozarządowe mogą ponadto ubiegać się o dotacje na pokrycie częściowych kosztów administracyjnych związanych z realizowanymi przez nie projektami. Przyznajemy również stypendia na studia lub staże. Dotacje i stypendia przyznawane są na zasadzie konkursowej. W procesie rozpatrywania wniosków – aby uniknąć przypadkowości i arbitralności – biorą udział specjalnie powoływane Komisje ekspertów w danych dziedzinach, które opiniują wnioski i proponują sposób rozdziału funduszy. Ostateczne decyzje o przyznaniu dotacji podejmuje Zarząd Fundacji na comiesięcznych posiedzeniach.

W Fundacji działają też programy, które prowadzą własną działalność – organizują konferencje, spotkania, szkolenia. Należą do nich: Forum Europy Środkowo-Wschodniej, Program Europejski, Program Przeciw Korupcji i Komisja Edukacji w Dziedzinie Uzależnień.

Fundacja współpracuje również z programami regionalnymi Open Society Institute. Najważniejsze z nich to te, których zadaniem jest ułatwianie współpracy między krajami naszego regionu: East-East Program i Arts and Culture Network Program, a także regionalny program prowadzony przez Komisję Edukacji w dziedzinie Uzależnień, który popularyzuje polskie doświadczenia dotyczące przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w Europie Wschodniej i Azji Centralnej.

O naszych działaniach, a także o możliwości ubiegania się o dotacje, informujemy na bieżąco na naszej stronie internetowej i w wydawanym kwartalnie Biuletynie. Co roku publikujemy sprawozdania, w których przedstawiamy wszystkie przyznane dotacje i zrealizowane przedsięwzięcia. Sprawozdania i Biuletyny rozsyłane są do mediów ogólnopolskich i lokalnych, setek instytucji i osób; wszyscy zainteresowani mogą je też otrzymać w biurze Fundacji.

W 2001 roku przekazaliśmy **889 dotacji** dla instytucji i organizacji, **147 stypendiów** i **94 dotacje** indywidualne i grupowe na koszty podróży związane z udziałem w zagranicznych przedsięwzięciach.

Na dotacje przeznaczaliśmy łącznie prawie **21 milionów złotych**; na projekty i przedsięwzięcia, realizowane bezpośrednio przez poszczególne programy Fundacji wydaliśmy prawie **5,5 miliona złotych**.

Rada

Przewodnicząca

Anna Radziwiłł
historyk

Członek honorowy

George Soros

Członkowie

Jan Krzysztof Bielecki

premier RP (1990),
przedstawiciel Polski
w Europejskim Banku
Odbudowy i Rozwoju

Bogdan Borusewicz

historyk

Wojciech Fibak

przedsiębiorca

Bronisław Geremek

minister spraw zagranicznych
(1997-2000)

Jan Gross

New York University

Leszek Kołakowski

Oxford University

Marcin Król

Uniwersytet Warszawski

Olga Krzyżanowska

senator RP

Krzysztof Michalski

Instytut Nauk o Człowieku
w Wiedniu

Andrzej Olechowski

minister spraw zagranicznych
(1993-1995)

Zbigniew Pełczyński

Oxford University

ks. bp. Tadeusz Pieronek

Papieska Akademia
Teologiczna w Krakowie

Andrzej Rapaczynski

Columbia University

Hanna Suchocka

premier RP (1992-1993)
(członkostwo zawieszono
na czas pełnienia misji
dyplomatycznej)

Stanisław Wellisz

Columbia University

Zarząd

Prezes

Aleksander Smolar
politolog,
Narodowe Centrum
Badań Naukowych (CNRS),
Paryż

Wiceprezesa

Nathalie Bolgert
konsultant finansowy

Jakub Wygnański

socjolog,
działacz organizacji
pozarządowych

Członkowie

Klaus Bachmann

publicysta
(do lipca 2001 roku)

Teresa Bogucka

publicystka, socjolog

Grzegorz Lindenberg

konsultant ds. mediów

Michał Nawrocki

fizyk,
Uniwersytet Warszawski

Andrzej Ziabicki

chemik,
Polska Akademia Nauk

Zespół

Program Organizacji Pozarządowych
Justyna Blinowska
Izabela Rybka

Program Prawny
Grzegorz Wiaderek
 koordynator programu
Grażyna Krzywkowska (do 31 maja)

Program Kobiocy
Dagmara Baraniewska
 koordynator programu
Anna Stalewska

Program Młodzieżowy
Sylwia Maksim-Wójcicka
Alina Wasilewska

Program Pomocy Dzieciom
Piotr Konczewski
 koordynator programu
Ewa Duriasz (do 31 czerwca)
Anna Motoczyńska

Program Informacja i Komunikacja Społeczna
Marek Tuszyński
 koordynator programu
Wojciech Bogusz

Program Media
Elżbieta Oyrzanowska

Program Wydawniczy
Olga Szotkowska
 koordynator programu
Maria Ofierska
 redaktor serii *Demokracja. Filozofia i praktyka*

Program Kulturalny
Piotr Halbersztat
 dyrektor programu
Elżbieta Chmielewska
Dorotea Cywińska

Stypendia Akademickie
Ewa Chałasińska
 dyrektor programu
Ewa Dobosz

Program Wschód-Wschód
Sylwia Sobiepan
 koordynator programu
Anna Suchenek

Forum Europy Środkowo-Wschodniej
Joanna Załuska
 dyrektor programu
Grażyna Czubek
Agnieszka Komorowska
Piotr Kosiewski
Agnieszka Michałak
Adam Zieliński

Program Europejski
Jakub Boratyński
 dyrektor
Łukasz Kolano (współpraca)
Katarzyna Morawska
Karolina Stawicka (współpraca)

Program przeciw Korupcji
Grażyna Kopińska
 dyrektor
Marta Kindler
Grzegorz Makowski

Komisja Edukacji
w Dziedzinie Uzależnień
Ewa Woydyło-Osiatyńska
 dyrektor programu
Małgorzata Prejzner

Arts and Culture
Network Program
Elżbieta Grygiel
 kierownik programu
Paulina Florjanowicz (od 15 marca)
Dorota Kolano (do 31 marca)

Informacja i Rozwój
Ewa Kulik-Bielińska
 dyrektor
Marcin Polak

Księgowość
Alina Muzińska
 dyrektor finansowy
Elżbieta Grodzka
Krystyna Grzeszkiewicz
Marianna Jeziorska
Danuta Mingin

Administracja
Danuta Rastawicka
 dyrektor administracyjny
Piotr Chudzyński
Mirosława Kowalska
Genowefa Kropielnicka
Marek Skrzekotowski (do 30 czerwca)
Karolina Płatek
Katarzyna Tejwan
Andrzej Wydrych

Informatycy
Jakub Lengiewicz
Krzysztof Masłowski
Tomasz Ostrowski
Wojtek Pięcek

Sekretariat
Małgorzata Kazimierczak
Renata Wilewska

Dyrektor Fundacji
Anna Rozicka